

KAINUUN KOILLISMAAN TYÖLLISYYSALUEEN SUUNNITELMA TYÖVOIMAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISEKSI

1. Taloudelliset ja henkilöstövoimavarat sekä niiden kohdentuminen

Työllisyysalueen työttömien osuus työvoimasta elokuussa 2023 on noin 8,9 %. Työvoiman määrä alueella on noin 38 799, joista työttömiä lukumäärällisesti on 3 217 henkilöä. Ulkomaalaisia työttömiä on alueella 253, mutta työnhakijoina heitä on huomattavasti suurempi määrä. Pelkästään Kainuussa elokuussa 2023 oli vieraskielisiä työnhakijoita yhteensä 734. Pitkäaikaistyöttömiä alueella on 812.

Kainuu-Koillismaan työttömät työnhakijat eri ryhmissä, palveluissa olevat ja avoimet työpaikat 2023 elokuun lopussa

Kunta	Työvoima	Työttömät %-osuus	Yht.	Miehet	Naiset	Alle 20-v.	Alle 25-v.	Yli 50-v.	PAT	Vamm. ja pitkäaik. sairaut	Ulk. työttömät	Avoimet työpaikat
Hyrnsalmi	765	10,2	78	42	36	0	...	56	25	12	...	10
Kajaani	16615	8,3	1384	816	568	54	203	498	338	247	146	526
Kuhmo	3120	8,4	263	158	105	...	19	153	87	64	17	31
Kuusamo	6523	9,3	607	352	255	7	42	257	142	92	43	379
Paltamo	1267	8,2	104	62	42	...	8	59	25	23	7	8
Puolanka	856	13,8	118	76	42	...	7	70	31	23	5	11
Ristijärvi	487	7	34	20	14	17	11	9	...	6
Sotkamo	4706	4,6	215	118	97	...	11	102	31	49	18	184
Suomussalmi	2874	8,2	237	155	82	...	17	146	61	54	11	21
Taivalkoski	1586	11,2	177	112	65	...	12	88	61	26	6	23
Yhteensä	38799	8,9	321	1911	1306	76	325	1446	812	599	253	1199

Työllisyystilanne kunnittain (taulukko 1)

Työttömien määrän laskiessa tasaisesti, työllisyysalueen yhteinen haaste tulevaisuudessa on osaavan työvoiman turvaaminen. Kainuun ja Koillismaan väestömäärä ei riitä työvoimatarpeeseen, ja pula osaavasta työvoimasta pahenee ja syvenee entisestään tulevina vuosina. TE24 -uudistuksen tavoitteena on kehittää myös kansainvälistä rekrytointia ja asettautumista sekä ulkomaalaistaustaisten henkilöiden neuvontaa että ohjausta koko työllisyysalueella. On tärkeitä saada myös maahanmuuttajat pysymään kunnissa ja tähän vaaditaan vahvoja palveluita tueksi. Henkilöiden tulee löytää mielekästä työtä, jossa riittävä toimeentulo on turvattu.

Ulkomaalaisten työnhakijoiden aktivointiaste on ollut Kainuussa maan paras jo vuodesta 2015 ja elokuussa 2018 se oli miehillä 69,4 % ja naisilla 65,3 %. Aktivointiaste on muissa maakunnissa keskimäärin 50 %:n luokkaa molempien sukupuolten osalta. (Lähde: TEM ulkomaalaisten työttömyys ja palveluihin osallistuminen syyskuu 2023) Vieraskielisillä ja ulkomaalaistaustaisilla on monipuolista osaamista, mutta isoin työllistymisen haaste on edelleen suomen kielen kehittyminen ja kielitaidon puutteellisuus (ml. englanti) ja työnantajien ennakkoluulot puutteellisen kielitaidon omaavaa henkilöä kohtaan. Ulkomaalaistaustaisia henkilöitä pystyy työskentelemään myös tehtävissä, joissa suomen kielen hallitseminen ei ole välttämätöntä.

Valtionosuudet tulevat jokaiselle kunnalle itselleen palveluiden tuottamiseen. Huomioitavaa on myös, että yhteistyösopimuksen allekirjoittaneet kunnat ovat sitoutuneet käyttämään valtionosuuden lisäyksen lähes täysimääräisesti TE-palvelujen tuottamiseen kaksivuotisen siirtymäkauden ajan.

Arvio valtiolta siirtyvästä henkilöstöstä on yhteensä noin 80 htv. Arvio henkilöasiakas- ja työnvälitystyötä tekevästä on noin puolet tuosta määrästä. Lisäksi kunnat resursoivat henkilöstöä elinvoimapalveluihin, työllisyyspalveluihin sekä kansainvälisiin palveluihin ja muihin tukipalveluihin TE-palveluiden tueksi. Kunnat ovat yhteistyösopimuksessa sitoutuneet resursoimaan omaa henkilöstöä riittävästi, jotta palvelut omassa kunnassa toimivat jouhevasti.

Alueellinen palvelutaso tulee nousemaan uudistuksen myötä, koska henkilöasiakas- ja työnvälitystyössä virkailijakohtaiset asiakasmäärät tulevat olemaan pienemmät kuin nykyisin TE-toimistoissa. Lisäksi palvelua tuotetaan kaikissa kunnissa lähipalveluna ja tarvittaessa digitaalisia alustoja hyödyntäen. Tavoitteena on panostaa vahvaan alkuun ja asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti palveluihin, jotta työn tai opiskelupaikan löytäminen tapahtuisi mahdollisimman varhain, eikä työttömyys pitkittyisi.

Työllisyysalue toteuttaa osaamiskartoituksen niin siirtyvälle henkilöstölle, kuin omalle henkilöstölle, ketä uudistus kunnassa koskettaa. Osaamiskartoituksen avulla kerätään tietoa henkilöstön osaamisesta hyvin laajasti. Tavoitteena on hyödyntää kaikkien osaamista ja etenkin tehtävien kuvien laadinnassa käyttää tätä tietoa hyödyksi. Tavoitteena on, että osaaminen jakautuu laajasti työllisyysalueen kuntiin ja palvelee kunnan elinvoimapalveluita. Osaamiskartoitukset toimivat myös yhteisen henkilöstösuunnitelman pohjana. Osaamiskartoitukset näyttävät, mihin toimintoihin tulevaisuudessa tulee kiinnittää huomioita enemmän ja onko työllisyysalueella osaamiskapeikkoja taikka puutteita lakisääteisten tehtävien hoitamiseen. (Liitteenä osaamiskartoituksen pohja, Liite 1)

Toimivallan delemoimisen sopimukset vastuukunnan kanssa tehdään myöhemmin vuoden 2024 alkupuolella ennen virastokohtaisten valtion YT-neuvotteluiden päättymistä. Tarkoituksena on, että vastuukunta delegoi mahdollisimman suuren toimivallan henkilöasiakas- ja työnvälityspalveluista kunnille. Kunnat itse perustavat tarvittavat virat tehtävien hoitamiseen, ja henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella kuntien palvelukseen toimivallan delemoimissopimusten mukaisesti.

Kuvausta kunnittain henkilöstövoimavarojen kohdentumisesta ja taloudellisista resursseista

Kajaani

Kaupunkistrategiassa tavoitteena on osaavan työvoiman saamisen turvaaminen, kansainvälisten osaajien saaminen alueelle, työllisyyden edistäminen, osaamisen kehittäminen jne. Tarkkoja virkailijakohtaisia asiakasmääriä ei ole asetettu, mutta tavoitteena on keskimäärin 100–150 asiakasta per asiantuntija.

Nykyinen kunnan työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluiden vakituinen henkilöstö on tarkoitus säilyttää ennallaan (1 htv työllisyyspäällikkö/va.kv.palveluiden johtaja, 1 htv palveluohjaaja, 3 htv työllisyysohjaaja, 3 htv koto-ohjaaja, 1 htv kv.rekrytoinnin koordinaattori, 1 htv asettautumispalveluiden koordinaattori, 1 htv International Infon neuvoja) Lisäksi kunnassa työskentelee ko. kohderyhmän kanssa ja työnantajien kanssa 1 htv yritysneuvoja ja 1 htv hankinta-asiamies.

Kajaanissa henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelu jakautuu kohderyhmän mukaisiin tiimeihin, joita ovat mm. Nuoret asiakkaat, aikuiset asiakkaat, vieraskieliset asiakkaat ja monialaisen palvelun asiakkaat (ns. TYP-asiakkaat). Monialaisen palvelun asiakasmäärät pyritään pitämään alle 100 asiakasta per asiantuntija. Vieraskieliset asiakkaat palvelevat yhdessä kansainvälisten palveluiden kanssa omassa toimipisteessään. Nuorten palveluita tarjoaa myös yhteinen Ohjaamo-piste.

Sotkamo

Sotkamon kunnan työllisyysohjelma vuosille 2022–2025 asettaa askelmerkit laaja-alaiselle työllisyydenhoidon kehittämistyölle. Ohjelma noudattaa vahvasti Sotkamon kunnan kuntastrategian kärkiteemoja hyvinvointi edellä huomiseen, sujuvan saavutettavuuden Sotkamo ja elinvoiman vastuullinen vahvistaminen.

Sotkamon kunnan oma työllisyyspalveluiden henkilöstö on tarkoitus säilyttää ennallaan (1htv työllisyysasiantuntija/lähiesihenkilö, 4htv työllisyysohjaaja, 1 htv toimialasihteeri ja työpajaohjaus). Lisäksi tarve on vahvistaa yrityspalveluita nykyisen yritysasiantuntijan 1htv:n tueksi sekä vahvistaa kotolain mukaisia palveluita. TE-palveluita kehitetään työnantajien tarpeista käsin.

Sotkamon osalta tavoitellaan, että kuntaan siirtyisi uudistuksen myötä vähintään 5 htv:tä henkilöasiakas- ja työnvälitystyöhön. Tavoitteena on vahvistaa kunnan omia yritys- ja työnantajapalveluita sekä kotouttamispalveluita. Koemme tärkeäksi myös kuulua Kainuun yhteiseen kotouttamisyhteistyöhön.

Sotkamon kunnan työllisyydenhoidon mallissa panostetaan merkittävästi aktiivitoimiin ja henkilökohtaiseen palveluun sekä korostetaan työhönvalmennuksellista työtä. Monialaista tukea antavat kaikki henkilöasiakas- ja työnvälitystyötä tekevät työntekijät kaikenikäisille työnhakijoille.

Paltamo (ml. Hyrynsalmi ja Ristijärvi)

Paltamo tuottaa henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelut Kainuun pienille kunnille (Paltamo, Hyrynsalmi, Ristijärvi), henkilömitoitus tulisi olla n. 100–150 asiakkaan luokkaa per työllisyysohjaaja.

Arviolta kunnan nykyisten kunnan omien työllisyysohjaajien (2 hlöä) lisäksi tulisi n. 2 TE-palveluista siirtyvää/rekrytoitavaa työllisyysohjaajaa + lähiesimies 1htv. Yhteensä lakisääteistä henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelutehtävää hoitaisi 4 työllisyysohjaaja + 1 esimies, arvioituna tämän hetken asiakasmäärillä.

Lisäksi tiimiin kuuluu eläke- ja kuntoutus selvittelyjä pieniin kuntiin tekevä palveluohjaaja 1 htv (ei virkasuhteessa)

Vieraskielisten palveluja ei tuotettaisi itse (tämä resurssi esim. Suomussalmella, kolmen kunnan yhteinen tarve n. 0,1 htv).

Kuusamo

Kuusamon arvio kunnassa tarvittavasta henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelun virkahenkilöstöstä on tässä vaiheessa 9 htv (te-hallinnosta siirtyvää 5, kunnan työllisyyspalveluista 3, kunnan kv-palveluista 1), jolloin tämänhetkisen asiakasmäärän mukaan virkailijakohtainen asiakasmäärä olisi n. 140 asiakasta/virkailija. Kunnan nykyinen työllisyyspalveluiden asiakaspalvelutehtävissä työskentelevä henkilöresurssi on 3 htv ja kansainvälisten palveluiden asiakaspalveluresurssi 2 htv.

Tarkkoja asiakasmäärätavoitteita per virkailija ei olla asettamassa, tavoitteena on asiakasrakenteesta riippuen 100-150 asiakasta per asiantuntija.

Kaikkien asiakkaiden palvelut järjestetään yhdessä toimipisteessä (jossa myös työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien palvelut sekä kunnan omat, ei te-viranomaisena annettavat työllisyyspalvelut).

Kuhmo

Kuhmon kaupunginhallituksen päätösten perusteella työllisyyspalveluissa on 19.09.2023 allokoituna 3,5 htv kaupungin omien virkahenkilöiden henkilöstöresurssia. Sen työaika koostuma on seuraava: työllisyysasiantuntija 100 %, kaksi työllisyysohjaajaa 100 %, kolmas työllisyysohjaaja 50 %. Arvio siirtyvästä TE-hallinnon asiakaspalveluhenkilöstöstä on 3,5 htv. Tavoitteena on jatkossa pyrkiä säilyttämään vähintäänkin palvelutaso, jossa Kuhmon kaupungin työllisyyspalveluissa on alle sata henkilöasiakasta per työllisyysohjaaja htv. Kuhmon kaupunki tulee tuottamaan henkilöasiakas- ja työnvälityspalvelut oman kunnan asiakkailleen.

Suomussalmi

Suomussalmen elinvoimaohjelman työllisyyspalveluiden toiminnan tavoitteina ovat työnantajälähtöinen työllisyysohjaus, täsmätökykyisten työllistäminen, valmentava työllisyysohjaus sekä paikalliset tarveperusteiset koulutukset, jotta voidaan palvella laadukkaasti paikallisia työnantajia ja yrittäjiä. Henkilöasiakas- ja työnvälitystyössä asiakkaita palvellaan kasvokkain, videoyhteyksin, puhelimitse sekä sähköisesti.

Työllisyyspalveluiden henkilöstötavoitteena mukaan lukien kunnan nykyinen oma resurssi 1 htv työllisyysohjaaja ja 1 htv työllisyysasiantuntija sekä TE-hallinnosta siirtyvät: Työllisyysasiantuntija 1 htv (esihenkilö), 7–8 htv henkilöasiakas- ja työnvälitystyötä tekeviä työllisyysohjaajia (tavoiteltu asiakasmäärä n. 90–120/ohjaaja)

Yksi työllisyysohjaaja vastaa vieraskielisten ohjauksesta ja osallistuu kotouttamiseen. Voi tuottaa palvelua muille kunnille kuten tällä hetkellä kuntakokeilussa, jolloin 0,5 htv Suomussalmella ja 0,5 htv olisi esim. pienten kuntien käytettävissä.

Kotoutumislain mukaiset tehtävät järjestetään yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja maahanmuuttopalveluiden kesken.

Yritysneuvonta hoidetaan osittain kunnan omana palveluna sekä ostopalveluna. Työnantaja- ja yrityspalveluihin tarvitaan työllisyysalueen yhteistä resurssia.

Taivalkoski

Keskustelut ovat vielä kesken pienten kuntien organisoitumisesta ja mahdollisesta yhteistyöstä toisen/toisten kuntien kesken. Henkilöasiakas- ja työnvälitystyötä tullaan joka tapauksessa tekemään paikallisesti ja asiakkaita tavataan kasvotusten Taivalkoskella. Taivalkoskella on omaa resurssia noin 2,5 htv, jotka voidaan resursoida TE-palveluiden tuottamiseen. Tavoitteena on, että virkailijakohtainen asiakasmäärä on noin 100 asiakasta.

Puolanka

Henkilöasiakas- ja työnvälitystyön mitoituksen tavoite on n. 100 asiakasta per virkailija. Tavoitteena on säilyttää nykyiset kunnan omat resurssit eli 1 htv työvoimakoordinaattori ja 1 htv ohjaaja sekä työpajan ja nuorten palveluista 2 htv. Karkea arvio TE-hallinnosta siirtyvästä tai rekrytoitavasta henkilöasiakas- ja työnvälitystyöhön keskittyvästä tarpeesta on vähintään 3 htv. Elinvoimapalveluiden/Yritysneuvonnan henkilöstö säilyy kunnassa 2–4 htv.

2. Palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut

TE-palveluiden hankinnat ja kilpailutukset tehdään keskitetysti vastuukunnan kautta ja tiiviissä yhteistyössä kaikkien kuntien kanssa sekä pohjautuen asiakkaiden tarpeisiin työllisyysalueen kunnissa. Hankinnoista neuvotellaan yhteisesti alueen hankintatyöryhmässä.

Palkkatuen ja starttirahan valmistelu ja ratkaisut tapahtuvat henkilöasiakaspalveluissa kunnissa, joihin toimivaltaa on delegoitu näiden tehtävien osalta. Maksatustehtävät näiden palveluiden osalta voidaan tuottaa keskitetysti vastuukunnan kautta tai mikäli mahdollista niin kuntien taloushallinnon kautta. Maksatustehtävien hoitaminen vaatii vielä lisäselvittelyä ja valtakunnallista ohjeistusta. Työllisyysalueella toimii yhteinen palkkatuki-, starttiraha- ja omaehtoisen opiskelun -työryhmät.

Kunnat toteuttavat koulutus- ja valmennuspalveluita myös omien yhteistyökumppaneiden kautta ja kunnan omien toimijoiden avulla.

Yhteiset resurssit ja keskitettävät palvelut

Työllisyysalueella hoidetaan keskitetysti mm. työnantaja- ja yrityspuolen palvelut, TE-palveluiden yhteiset hankinnat ja kilpailutukset, Ohjaamo ja TYP-toiminnan koordinointi, TE-live ja viestintä sekä markkinointi koskien TE-palveluita. Koko aluetta palvelee yhteinen puhelinpalvelu työnantaja- ja henkilöasiakkaille.

Työnantaja- ja yrityspalvelut pitävät sisällään mm. EURES-palvelut, muutosturvan, yhteishankintakoulutukset, rekrytointipalvelut, alkavan yrittäjän neuvontapalvelut ja omistajanvaihdospalvelut.

Keskitettäviin palveluihin kuuluu myös ammatinvalinnanohjausta, psykologin ammatinvalinnan arvioita ja muita asiantuntijapalveluita. Näitä hankintaan myös tarpeen vaatiessa ostopalveluina.

Lisäksi perehdytyksen organisointi ja riskienhallinnan koordinointi tehdään keskitetysti. KEHA-keskus tuottaa edelleen perehdytystä yhteisiin tietojärjestelmiin ja asiakasprosesseihin valtakunnallisesti sekä ylläpitää valtakunnallista perehdytysalustaa että TE-Akatemiaa.

Työllisyysalueella palvelevat yhteiset asiantuntijat, jotka vastaavat asiakasprosesseihin ja tietojärjestelmiin perehdytyksen organisoinnista. Tehtävät pitävät sisällään mm. oikeudellisen tuen, lakien tulkinnan, palvelumallin tulkinnan, perehdytyksen organisoinnin sekä käytännön työn ohjauksen, että tukena toimimisen oikaisuvaatimusten ja vastineiden laadinnassa.

Työllisyysalueen työnantajia ja kuntia palvelee yhteinen TE-live palvelu, jossa työskentelee av-tekniikko, tuottajatoimittaja sekä viestinnän ammattilaisia. TE-live palvelee myös kaikkia työllisyysalueen kuntia rekrymarkkinoinnissa ja kv-rekrytoinnissa sekä osaavan työvoiman saamisessa alueelle. Työllisyysalueen viestintää hoidetaan keskitetysti ja yhdistäen myös kuntien viestintäpalveluita. Viestinnällä tavoitellaan erityisesti osaavan työvoiman saavutettavuutta.

Koulutus- ja valmennuspalvelut ovat työllisyysalueella osaksi keskitettyjä toimintoja. Yhteiset työntekijät hoitavat käytännön järjestelyn, koulutusten ja valmennusten suunnittelun ja yhteistyön oppilaitosten, kouluttajien ja kuntien kanssa.

3. Toimipisteiden määrä ja sijoittuminen

Henkilöasiakaspalveluiden saavutettavuudesta ja saatavuudesta varmistetaan omalla toimipisteellä jokaisessa kunnassa. Lisäksi työllisyysalueella toimii yhteinen puhelinpalvelu, joka on kaikkien työnantaja-asiakkaiden ja henkilöasiakkaiden saavutettavissa.

Hyrnsalmen kunta: Hyrnsalmen kunnantalo, Laskutie 1, 89400 Hyrnsalmi

Kajaanin kaupunki: 2 toimipistettä + yhteistoimipiste Ohjaamo

Virastotalo, Kalliokatu 4, 87100 Kajaani (henkilöasiakaspalvelu, pl. vieraskieliset asiakkaat)

Kajaanin kaupunki vastaanottaa valtiolta siirtyvät vuokrasopimukset koskien Kalliokadun virastotalon tiloja.

Kaupungintalo, Pohjolankatu 13, 87100 Kajaani (vieraskielisten asiakkaiden palvelut, kansainväliset palvelut ml. International Info, asettautuminen, kotoutumispalvelut sekä kv. rekrytointi)

Ohjaamon tilat (nuorten neuvonta ja ohjauspiste, jossa pääosin työskentelee nuorisopalveluiden henkilöstöä sekä hyvinvointialueen ja Kelan asiantuntijoita) Pohjolankatu 16, 87100 Kajaani

Kuhmon kaupunki: Kuhmon kaupungintalo, Kainuuntie 82, 88900 Kuhmo.

Kuusamon kaupunki: Kuusamon kaupungintalo, Keskuskuja 6, 93600 Kuusamo

Kuusamo ei vastaanota TE-palveluiden käytössä olevia Senaattikiinteistöjen tiloja osoitteessa Kitkantie 28.

Paltamo: Paltamon kunnantalo, Salmelankuja 1, 88300 Paltamo

Puolanka: Puolangan kunnan kunnantalo, Maaherrankatu 7, 89200 Puolanka

Ristijärvi: Ristijärven kunnantalo, Aholantie 25, 88400 Ristijärvi

Sotkamo: Sotkamon kunnan virastotalo, Markkinatie 1, 88600 Sotkamo

Sotkamon toimintakeskus, Ratatie 8A, 88600 Sotkamo (mahdollisesti yksi TE-virkailija, jonka toimenkuvaan kuuluu muutakin kuin vain TE-viranomaisen tehtävät henkilöasiakastyön näkökulmasta)

Suomussalmi: Suomussalmen kunnan kunnantalo, Kauppakatu 20, 89600 Suomussalmi.

Taivalkoski: Taivalkosken kunnan kunnantalo, Kirkkotie 6, 93400 Taivalkoski

4. Yhteistyötahot ja muodot

Työllisyysaluetta johtaa yhteinen virkamiesvetoinen johtoryhmä. Johtoryhmän jäsenet nimetään kunnista. Johtoryhmän tehtävät ovat määritelty alustavasti yhteistyösopimuksen kappaleessa kuusi.

Työnantaja- ja yrityspalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien elinvoimapalveluiden, yrityspalveluiden, Business Finlandin ja KEHA-keskuksen kanssa mm. kansainvälisen rekrytoinnin osalta. Business Kainuu palvelee kaikkia Kainuulaisia työnantajia ja Koillismaan tilannetta kartoitetaan tämän yhteistyön kehittämisen osalta.

Monialainen yhteistyö hyvinvointialueiden ja Kelan kanssa tullaan toteuttamaan työllisyysalueella yhteisen monialaisen palvelun sopimuksen mukaisesti. Uusi sopimus tullaan tekemään vuoden 2024 lopussa Kainuun hyvinvointialueen, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen, työllisyysalueen kuntien ja Kansaneläkelaitoksen kesken. Monialainen palvelu tuotetaan tiiviissä yhteistyössä kuntien työllisyyspalveluiden kanssa ja kunnat voivat halutessaan tarjota toimitilat palvelun tuottamiseen.

Starttiraha, palkkatukityöryhmä ja omaehtoisen opiskelun työryhmä palvelee koko työllisyysaluetta päätöksen teon tueksi. Lisäksi starttirahatyöryhmässä toimii kuntien yrityspalveluiden henkilöstöä. Kyseiset työryhmät eivät ole päätöksenteon elimiä.

Vieraskielisten asiakkaiden palvelut pienemmissä kunnissa hoidetaan keskitetysti ja sovitaan toimivallan delegointisopimuksissa erikseen kyseisten kuntien kanssa. Alueella tulee olemaan yhteinen työllistämislähtöinen kotoutumisohjelma, jossa huomioidaan erityisesti työperäisen maahanmuuton edistäminen. Kajaanin kaupungintalolla palvelee kaikkia vieraskielisiä asiakkaita International Info, jossa saa kynnyksetöntä neuvontaa ja ohjausta kotipaikkakunnasta riippumatta. Lisäksi Kajaanin kaupungilla työskentelee kansainvälisen rekrytoinnin koordinaattori yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa sekä asettautumispalveluiden koordinaattori. Yhteistyötä tehdään osaavan työvoiman saamiseen alueelle sekä veto- ja pitovoimatyöhön liittyen. (ml. kv. rekrytointi)

Koulutusten ja valmennusten suunnittelu, kilpailutus ja hankinnat tehdään yhteistyössä. Alueelle perustetaan yhteinen hankintatyöryhmä, jossa työllisyyspalveluiden henkilöasiakas- ja työnvälitystyössä olevat työntekijät tuovat esille palvelutarpeita asiakasrajapinnasta.

Työllisyysalueelle tehdään yhteinen perehdytysohjelma ja nimetään yhteiset perehdyttäjät mm. perehdytys työttömyysturvalainsäädäntöön ja lakimuutosten läpi käymiseen henkilöstön kanssa aina tarvittaessa.

Hankeyhteistyötä tehdään yli maakuntarajojen (ESR:n työllisyyden edistämisen hankkeet etenkin ja KAMK:n kuntapalvelun käyttö). Työllisyysalueella tehdään yhteistyötä Kajaanin Ammattikorkeakoulun kanssa koko aluetta palvellen. KAMK:n kanssa tehtävä yhteistyö toteutuu muun muassa hankeyhteistyön ja hankkeiden hallinnoinnin kautta.

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen (KAO) ja koulutuskuntayhtymän (OSAO) yhteistyö toimii työllisyysalueella sekä paikallisesti työllisyyspalveluiden ja muiden paikallisten koulutusten järjestäjien kanssa. Tavoitteena on muun muassa koulutuskokeiluiden käytön lisääminen ja jatkuvan oppimisen kehittäminen mm. opinnollistamisen ja Oppimisen olohuone -mallin avulla.

Työllisyysalueella kehitetään yhteistyössä etäopiskelua mm. Kuhmon Taitotehdas-mallin avulla. Jalkautuvan ohjauksen mallin vakinaistaminen oppilaitosten ja työllisyyspalveluiden kanssa on myös yhtenä tavoitteena. Jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen työryhmiin osallistuminen tapahtuu yhteisesti työllisyysalueen kunnista nimeämällä jäseniä ko.

työryhmiin. Ennakointityön osalta myös osallistutaan yhteisesti kutsuttuihin työryhmiin ja perustetaan tarpeen mukaan omia työryhmiä aiheen tiimoilta. Kainuussa kunnat ovat mukana Kainuun Liiton yhteistyösopimuksessa osaavan työvoiman turvaamiseksi.

Työkanava Oy:ön on yhteisesti nimetyt henkilöt, jotka ohjaavat henkilöasiakkaita Työkanava Oy:lle työntekijöiksi.

5. Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen

Tavoitteena on edistää enemmän työvoiman liikkuvuutta koko työllisyysalueella ja sekä alueen ulkopuolella. Työnhakija-asiakkaita ohjataan hakemaan osaamistaan vastaavaa työtä yli kuntarajojen ja asiakkaita kannustetaan liikkumaan työn perässä. TE-live palvelu palvelee koko alueen työnantajia ja henkilöasiakkaita ja edistää omalta osaltaan työvoiman liikkumista yli maakuntarajojen.

Kunnat	Työvoima	Pendelöinti kuntaan	Pendelöinti kunnasta	Työssäkäynti omassa kunnassa	Työpaikka omavaraisuus
Hyrnsalmi	765	127	267	398	89,13
Kajaani	16 615	2 884	2 106	12 769	105
Kuhmo	3 120	311	385	2 341	97,3
Paltamo	1 267	358	529	571	84,5
Puolanka	856	101	186	528	88,1
Ristijärvi	487	90	243	190	64,7
Sotkamo	4 709	1 605	1 409	2 990	105
Suomussalmi	2 874	235	488	1 986	89,8
Kuusamo	6 523	622	532	5 380	101,5
Taivalkoski	1 586	183	280	1 111	93
Yhteensä	38 802	6516	6425	28264	91,773

Lähde: TEM resurssilaskelmat

EURES-asiantuntija siirtyy kuntiin ja tekee koko alueen hyväksi työtä kansainvälisen rekrytoinnin tukena. Lisäksi mukana yhteistyössä ovat kuntien omat kv-rekrytoinnin- ja rekrytoinnin asiantuntijat.

Työperäisille tulijoille järjestetään helposti saatavaa asumista. Järjestetään myös työllisyysalueen yhteisiä rekrymessuja ja markkinoidaan yhteisesti työllistymismahdollisuuksia koko alueella. Osallistutaan yhteisesti myös Suomen ulkopuolella järjestettäviin rekrytapahumiin.

Kajaanissa on pilotoitu Puolisotyöpaikka -palvelua ja tämä on etenkin paluumuuttajien tueksi muotoutunut uusi palvelu, joka auttaa puolisoa löytämään työ- tai opiskelupaikan alueelta.

Tarve Puolisotyöpaikka -palvelun kehittämiseen on tullut paikallisilta työnantajilta, jotka ovat menettäneet osaajia, kun osaajan puolisolle ei ole löytynyt työpaikkaa. Palvelun tarvetta kartoitetaan myös muiden paikkakuntien osalta.

6. Varautuminen rakennemuutostilanteisiin

Ennakoiva muutosturvapalvelu ja muutosturva-asiantuntija siirtyvät TE-toimistosta ja toimii apuna rakennemuutostilanteissa koko alueella yhteistyössä kuntien elinvoimapalveluiden, yrityspalveluiden ja työllisyyspalveluiden kanssa.

Yllättäviin rakennemuutostilanteisiin perustetaan yhteinen työryhmä. Työryhmä laatii varautumissuunnitelman äkillisten rakennemuutosten varalle jo ennakkoon. Positiiviset rakennemuutostilanteet huomioidaan myös kyseissä suunnitelmassa. Rakennemuutoksista on Kainuussa myös onnistuneita esimerkkejä kuten Renforssin rannan kehitys UPM:n tehtaan jälkeen, kun alueelle on noussut enemmän työpaikkoja, kuin siellä itse tehtaan aikana oli.